

Privatni otroški vrtec v Borovljah odprt

Angela Kuchling, otroška vzgojiteljica in voditeljica, ter Triksi Verdel, njena pomočnica, sta v ponedeljek zjutraj sprejeli prve otročiče v privatni otroški vrtec, ki je nastal po iniciativi pripadnikov slovenske narodne skupnosti v Borovljah. Silno razočaranje letos poleti, ko je občinski svet odklonil zahtevo staršev po dvojezični skupini v okviru javnega vrtca, se je zdaj umaknilo velikemu veselju, da je volja »meso postala«; v nekajtedenski pregradnji in prenovi bivšega poslojca boroveljske Posojilnice-Bank je vrtec kompleten, svetel, topel in prostoren in celo obveznega joka pri prvem obisku vrtca skorajda ni bilo ...

Uradna otvoritev bo šele sledila, za starše in otroke pa je bistveno dobro počutje in optimizem. Zaenkrat je prijavljenih 17 otrok, že zdaj pa se kaže, da bo že naslednje leto verjetno polno zaseden.

Ko so se društveniki spravili na delo, je bila v ozadju vse-skozi bojazen, da se bo še kje zataknilo. A šlo je vse gladko, dežela in država pa sta tokrat

nebirokratsko in hitro priskočili na pomoč. Vodstvu društva »Dvojezični otroški vrtec« preostaja samo še upanje, da bo tudi občina prispevala svoj delež prav tako hitro. Kdor hitro da, dvakrat da.

V Slovenskem vestniku smo o gradnji in rasti boroveljskega dvojezičnega otroškega vrtca stalno in izčrpno poročali. To sprotno in pozitivno obveščanje javnosti je bilo zelo pomembno, kajti Borovljanci so na lastne oči lahko zasledovali nastajanje vrtca, obenem je s to od-

prtostjo najlaže uspelo ovreči nekatere nasprotnne informacije, ki so se v času priprav in gradnje pojavile med ljudmi.

Svoje popolnoma odklonilno stališče do dvojezične vzgoje v otroškem vrtcu pa so boroveljski svobodnjaki potrdili še v posebnem listu, kjer so sklep z dne 8. julija 1997, ko je občinski svet odklonil dvojezično skupino v občinskem vrtcu, slavili kot zmago, obenem pa so ob tej priložnosti krepko udarili po Slovencih.

S. W.

Podpisna akcija teče naprej

Podpisna akcija za zahtevo po celodnevem radijskem programu in razširitvi televizijskih v okviru ORF odlično poteka in je že zdaj preseгла vsa pričakovanja. Zato so se pobudniki (SPZ, KKZ in ARGE Kärnten/Koroška) odločili, da jo še za nekaj časa podaljšajo. Akcija pa je zbudila zanimanje tudi pri drugih manjšinah in »Hrvatske

novine«, glasilo gradiščanskih Hrvatov, objavlja na prvi strani poročilo o njej, pa tudi, da je guvernica Zelenih za manjšine Terezija Stoišić že dodala svoj podpis.

Tudi med gradiščanskimi Hrvati se že dolgo diskutira o potrebi razširjenja radijskih in televizijskih oddaj v hrvaščini. Brezdvomno pa bo to ena od ključnih točk v naslednjem mandatnem obdobju sosveta za hrvaško narodno skupnost, tako kot verjetno tudi v našem sosvetu.

ZDA ukinjajo vize za Slovence

Državljanom republike Slovenije v doglednem času ne bo več treba dvigati viz, da lahko vstopajo v Združene države Amerike. To je glavni izsledak pogovorov, ki sta jih te dni v

Washingtonu imela predsednika ZDA in Slovenije, Bill Clinton in Milan Kučan.

S tem sodi Slovenija med tistih 25 držav sveta, katerih državljani za ZDA ne potrebujejo viz. Kdor pozna stroge ameriške predpise pri podeljevanju viz, bo vedel, da so Slovenijo in njeno boniteto pred to pozitivno odločitvijo pretresli krepko. Slovenija je prva država v tranziciji, torej iz nekdanjega socialističnega oz. vzhodnega bloka, ki je dobila to ugodnost.

Ta odločitev ameriške vlade je Sloveniji v čast, seveda pa je tudi treba dodati, da jo je treba videti tudi kot je nadomestilo za to, da ZDA niso podprle slovenskega članjenja v severnoatlantsko zvezo NATO.

Obenem pa bi naj ta odločitev okrepila gospodarsko sodelovanje med Slovenijo in ZDA ter odprla več možnosti za vlaganje tujega kapitala v dravi na sončni strani Alp. V Sloveniji so ameriško odločitev sprejeli z velikim zadovoljstvom in jo pojmujejo kot potrdilo za pravilnost ubrane poti.

Kaj je lepšega kot nasmeh otroka, kot sreča v njegovih očeh. Od ponedeljka naprej vlada v boroveljskem dvojezičnem vrtcu živ-žav, odmeva smeh otrok. Foto: SV

Iz vsebine

KOROŠKA »Ortstafelsturm«

25 let je minilo od zloglasnega »Ortstafelsturma« na južnem Koroškem. *Stran 2*

SLOVENIJA Šolska reforma

Univ. prof. dr. Matjaž Kmecl v pogovoru z Andrejem Lebnom pojasnjuje vsebino in obseg šolske reforme. *Stran 3*

ZGODOVINA Odkritje plošče

Zveza slovenskih izseljencev je preteklo soboto odkrila spominsko ploščo za v izgnanstvu umrle izseljence v Frauenaaurachu. *Stran 4/5*

UKRAJINA Gallus na turneji

Pred kratkim se je mešani pevski zbor »Jakob Petelin Gallus« vrnil s turneje po slovanskem svetu. *Stran 7*

ŠPORT SAK tretji

SAK je po štirih krogih spet slavil zmago. *Stran 8*

PREBLISK

■ Dvojezičnih krajevnih tabel imamo zelo malo, veliko manj, kakor so jih postavili pred 25 leti. Eni postavili, drugi podrli. Boleč je spomin na tisti ortstafelsturm, ki je raznel deželo in na novo napravil prepad med večino in manjšino.

Slovinci še vedno zahtevamo postavitev teh tabel, saj so simbolnega pomena za prisotnost narodne skupnosti na tem ozemlju. Toda ob tem preradi pozabimo, da ne gre le za table. Simbolnega pomena je vse, kar nas doseže iz javnih institucij: od računa za elektriko do potnih listov ali občinskih odredb.

Pa bi bili že zadovoljni, če bi se dalo brati npr. Bleiburg/Pliberk, Feistritz/Bistrice, Ferlach/

Borovlje. Energija, ki jo porabimo za zahtevo, gre v prazno in ni čuda, da so ljudje malodušni.

Eni bi radi ubrali bolj »udarno« pot, drugi so mnenja, da bomo z manjšimi koraki prišli dlje.

Samo malodušja ne

Teško je preceniti od primera do primera, kaj bi bilo bolje. Samo – ne smemo se vdati v usodo.

Od nas se zahteva veliko več kot od večinskega naroda: razumevajoči, trezni naj bomo, odprti in tolerantni, brez predsodkov, naj ne bomo zamerljivi in potrpežljivi naj bomo. Kar veliko za tako majhno narodno skupnost. Pa kaj, ko smo taki kot vsi drugi: taki in drugačni. *S. W.*

TEATR TROTAMORA

BERT BRECHT
KURT WEILL

Opera za tri groše Dreigroschenoper

REŽIJA Marjan Štikar
GLASBA Jozef Štikar

PETEK NEDELJA
26. & 28. SEP. – 19³⁰

Sudhaus · Sorgendorf/Štüh
Bleiburg/Pliberk

PA IMAMO spet dovolj materiala, da se bomo grizli med seboj.

KOMENTAR

Sonja Wakounig

na račun podpor društvom, vrtcem, internatom, časopisom, športu, kultur-

no-prosvetnih organizacij, političnega delovanja v smislu borbe za pravice in podobno.

Slišati je, da se na Dunaju ogrevajo za varianto deljenega oddajnega časa za radio Agora in Korotan. Desnica pa se gre spet enkrat igro »vse ali nič« in ni pripravljena za dogovore. Res pa je, da sta predložena dva popolnoma različna koncepta radijskih oddaj. Kateri je boljši, naj bi odločali poslušalci.

Vrabc namesto goloba

Država pa je še vedno na prvem mestu, da zadovolji medijske potrebe manjšin in te obveze ji ne smemo in ne moremo vzeti. In to ne velja le za medije: prav tako je obvezana, da poskrbi za otroško varstvo, za šolstvo in za vse oblike družbenega življenja, kakršnega se lahko poslužuje tudi večinski narod.

Vsaj cilj naj bi to ostal in ne pljuvajmo si v lastno skledo, pa če je še tako majhna.

Naslednji »material«, kot kaže, pa bo novo formiranje sosveta, ki je sicer le (po)svetovadni organ, a se je izkazalo, da nam je krvavo potreben. ■

Enotna lista, Narodni svet in Mohorjeva niso navdušeni nad oddajami v ORF, zato jih je treba oblatiti in stem povzdigniti sloves privatnega radijskega oddajnika, ki ga še ni, ki mogoče šele bo in predvsem: ne vemo, koliko časa bo. Privatni oddajnik stane denar in nekomu ga bo pač treba vzeti, da bi dobili skupaj tistih deset ali morda dvajset milijonov na leto.

Naj bo kakorkoli že, zdrave pameti med ljudmi je vendarle še dovolj. Razširitev radijskih in televizijskih oddaj pri ORF je bila doslej dolgoletna zahteva vseh organizacij in posameznikov. Na račun vrabca na strehi pa naj bi se odpovedali golobu v roki, tako nekako bi lahko opisali zdajšnjo absurdno situacijo.

Da se razumemo: nikakor ne mislim, da bi ne smeli pokritizirati tega ali onega medija, pri tem je vključen tudi ORF s slovenskimi oddajami. A zamera tu in zamera tam, premalo o nas in preveč o vas, na sliki nismo bili preveč lepi, rekli sem še to in ono, pa niso prinesli, ... take in podobne bajze vendar ne morejo izpodkopavati naših pravic in zahtev od države, ki je v prvi vrsti dolžna, tako kot tudi za večinski narod, da nam nudi zadovoljiv medijski spekter.

Tudi proti radiu Korotan nimam nič, dokler ne bo živel na račun drugega delovanja, npr.

IZ LJUBLJANE

Dialog gluhih

NAJVEČJI problem mlade države na južni strani Alp je brezposelnost. Strankarske zdrahe, nesoglasja med politiki ali vsakokratne volitve zasenčijo v medijih problematiko zaposlovanja. Več kot 125.000 brezposelnih pa je ob dveh milijonih prebivalstva hud problem za vlado in politike. Napočil je čas, ko se tega vprašanja ne da več odlagati na stranski tir. Tega se zaveda tudi minister za delo, ki je pred časom z novim osnutkom delovne zakonodaje krepko razburil javnost; na eni strani delojemalce oz. sindikate ter na drugi strani delodajalce oz. gospodarsko zbornico. Na tej izjemno občutljivi tematiki se odpira poligon za nabiranje političnih točk za vse stranke v državi.

Novi zakonski okviri naj bi zagotavljali več perspektive tako nezaposlenim kot tudi tistim, ki delo imajo. S sedanjim položajem so nezadovoljni tudi delodajalci. Kje in kakšne so rešitve?

V parlamentu te dni razpravljajo o proračunu in s tem povezano ocenjujejo gospodarski položaj v državi. Država se je med številnimi ukrepi varčevanja in racionalizacij prehitro usmerila v smer krčenja pravic in podpor tistim, ki so na robu preživetja. Zdi se, da Slovenija ne bo več socialno varna država

za večino svojega prebivalstva.

Minister, kateremu je naloženo, da zmanjša delavske in socialne pravice, ker država nima kritja, je te dni najbolj neprijeten politik med sindikalisti in brezposelnimi. Redkokje v državah parlamentarne demokracije in s solidno razvito ekonomijo je sindikalno gibanje med seboj tako spolitizirano in skregano kot v Sloveniji, in delodajalci, predlagatelji reform, pa tudi sindikati ribarijo v kalnem. Kakor se še da razumeti, da želi država varčevati pri tistih brezposelnih, ki se ne trudijo preveč z iskanjem zaposlitve, pa po drugi strani rešitve, ki jih predlagajo zdaj, posegajo celo v osebno svobodo. Kar za polovico naj bi skrajšali čas prejemanja denarnih nadomestil in sicer z argumentom, da bodo potem ljudje bolj intenzivno iskali službo. Resnici na ljubo pa je treba povedati, da dela in služb posebno v večjih mestih v Sloveniji ni.

Skratka: ko te dni padajo odločitve o usodi tisočev ljudi, delavcev, se politiki, desni, levi in sredinski, bolj ukvarjajo s svojimi stolčki kakor pa z novimi delovnimi mesti za ljudi, ki nimajo dela brez lastne krivde.

Edino »podjetje«, ki nenehno zaposluje nove ljudi in ki nima težav z denarjem, je vlada oz. državna uprava.

Aleš Kardelj

25 LET OD POGROMA NA DVOJEZIČNE TABLE

Takrat je divjal vihar sovraštva po deželi

PRED petindvajsetimi leti, od druge polovice septembra pa vse tja do 10. oktobra 1972, je Koroška doživljala organiziran in načrtovan napad na dvojezične napise, ki jih je takrat začela postavljati cestna uprava. Po sklepu koroškega deželnega zbora in zvezne vlade naj bi na južnem Koroškem stalo 205 dvojezičnih krajevnih napisov. S tem naj bi bilo zaščeno določilo členu 7 Avstrijske državne pogodbe.

Za Slovence je to število bilo vsekakor prenizko, vendar so se veselili, da je bil narejen vsaj začetek izpolnjevanja mednarodnih obveznosti. Za ljudsko stranko in svobodnjake, nemškonalne in tako imenovane domovinske organizacije in nemške medije v deželi pa so te table bile nezaslišana provokacija, ki ji je treba čim prej napraviti konec. Te strukture z FP in KHD-jem na čelu so zahtevale, da je treba najprej prešteti Slovence, šele potem da je mogoče postaviti dvojezične napise.

Kot znano, so v koroškem deželnem zboru 6. julija 1972 samo socialisti glasovali za postavitev tabel. Duhovni oče tega sklepa je bil takratni deželni glavar in predsednik koroških socialistov Hans Sima, na vrhuncu njegovega službovanja so ga v medijih imenovali celo »južna zvezda«. Zvezni kancler je bil Bruno Kreisky. Deželni tajnik stranke je bil poznejši deželni glavar Leopold Wagner, ki je sprva podpiral postavitev dvojezičnih tabel, a je navzlic nasilju ceste obrnil jadra, se postavil na stran nasprotnikov tabel in padel Simi v hrbet. Na klasičen bizantinski način, ki ga Shakespeare ne bi mogel boljše opisati, je Wagner spravljal Simo na stranski tir in sam prevzel stranko ter sedež deželnega glavarja.

20. septembra 1972 je cestna uprava začela postavljati prve dvojezične napise. Prebivalstvo je bilo psihološko slabo pripravljeno na sprejem tabel, vrhu tega pa so nasprotniki zagnali vehementno gonjo proti

in že začeli zbirati svoje pogromske kohorte. Določene gostilne so postale štabске centrale napada, svoje pa je pripomogel alkohol, s katerim so osebe v ozadju napadalcev vlivale »poguma« in uničevalne moči.

Podobno kot prve table tudi pozneje postavljene niso dolgo stale. V dolgih avtomobilskih kolonah so se nahujškane in pijane skupine prevažale po južnokoroških vaseh in ob huronskem vpitju in zmagoslavnem prepevanju vprašljivih pesmi trgale table. Žandarmerija pa je stala poleg in vse to opazovala,

jala podoba, ki še danes pesti po deželo – namreč podoba netolerantne, nemškonalne in šovinistično zadržte avstrijske zvezne dežele.

To nasilje sta čutila tudi Kreisky in Sima. Slednjega so v Velikovcu obmetali z jajci, legendarna je fotografija žandarja, ki se ob tem smeje.

Do 10. 10. 1972 so bile podrtje vse dvojezične table.

Podrto pa je bilo dosti več kot samo table. Na politični ravni je zamenjal Wagner Simo in hkrati je s tem narasel vpliv nemškonalnih in protislovenskih krogov. Wagner je vedel, kaj jim je dolžan in se je bahal s svojo hajotovsko preteklostjo. Leta 1976 je prišlo do preštevanja manjšin, ki smo ga Slovenci uspeli s pomočjo demokratske avstrijske javnosti, in ker smo bili enotni, ne pa pounumljeni, uspešno bojkotirali.

Koroški Slovenci smo napad na dvojezične table doživeli v vzdušju, ki bi ga danes morda najbolje opisali po eni strani kot travmatična transa, po drugi strani pa kot razsodnost. Stali smo in to nacionalistično viro opazovali. Šele pozneje, ko je bilo že vse mimo, se je med nami porajalo vprašanje, zakaj se nismo postavili proti podiralcem tabel?

Če bi se, kaj bi se zgodilo? To vprašanje je visoko hipotetično, kljub temu pa mislim, da tedaj ne bi ostalo samo pri podrhtih tablah. Kajti groženj, da je treba to ali drugo zavedno slovensko družino napasti, ji pokazati, kdo je sedaj »gospod« v deželi, med podiralci tabel ni manjkalo. Takrat ni manjkalo dosti, da bi iskra sovraštva vzplamtel v požar, čigar posledice bi bile nepojmljivo hude. Vihar, ki naj bi raznetil ogenj, je že divjal po deželi.

Ortstafelšturmu je sledilo preštevanje manjšine, kateremu smo se skupno uprli. Časi se spreminjajo. Danes hoče preštevanje manjšine ena od osrednjih organizacij koroških Slovencev, ZSO ga noče. F. W.

ponekod pa je menda celo pomagala, da so »sramotna znamenja« izginila.

Zjutraj pa so potrgane table pripeljali v Celovec in jih kot bojne trofeje zmetali pred deželni zbor. Neki policaj je takrat celo menil, da niso storili nič protizakonitega.

Neslavni simbol napada na dvojezične table je postal škocjanski župan Vid Jesse.

Čim bolj se je bližal 10. oktober, tem bolj je rasel val nasilja. O njem je na široko poročal svet. Takrat se je soustvar-

Z reformo slovenščine se ukvarjata dve komisiji, v katerih tudi vi sodelujete. Kako sta komisiji med seboj povezani?

Formalno sta to ločeni komisiji, vendar pa je praktično tako, da se v veliki meri pokrivata. Za projekt, ki se ukvarja s prenovou pouka slovenščine in ki je starejši, nas je skupaj okrog 60 strokovnjakov, v t. i. curricularni predmetni komisiji za pouk slovenščine v okviru frontalnega prenavljanja nas je pa devet. Seveda še vrsta strokovnjakov sodeluje v kontekstu tega prenavljanja s svojimi predlogi. V nacionalni curricularni komisiji pa nas sedi nekaj čez 20 ljudi za različna področja.

Zakaj ste se lotili tako doljno-sežnih reform in zakaj gre pri splošni curricularni prenovi šolstva?

Gre najprej za formalne stvari. Da se na primer, v smislu novega zakona o osnovnih šolah, otroci šolajo že eno leto poprej; začnejo s petim, ne s šestim ali sedmim letom. Da je osnovna šola devetletna, ki je obvezna in splošna, kar pomeni, da je za vse enaka. Imela bo prvo, drugo in tretje triletno, s tem, da je mogoče že po drugem triletju, če se pokažejo kakršnikoli pomankljaj v zmogljivosti učencev, se prešolati v t. i. nižje poklicne šole, v dve- ali triletno. Potem sledi po devetih letih srednja stopnja, ki pozna prav tako poklicne šole različnih profilov: t. i. dualni sistem – pol v praksi, pol v šoli, gimnazije raznih profilov, splošna, klasična, ekonomska, umetniška in še kaj. Notranja motivacija za reforme so pa popolnoma drugačen

»25% anketiranih Slovencev ne zna prebrati na listku, ki je priložen aspirinu, kdaj in kdo ne sme jemati aspirina.«

državni položaj Slovenije, se pravi dokončna in popolna samostojnost, in potem seveda vse te okoliščine modernega časa, ekološki problemi. Vse to je treba vgraditi v učne programe.

Kaj so vsebinska težišča pri prenovi pouka slovenščine?

Gre za to, da se pri pouku spravijo v ospredje komunikacijske zmogljivosti učencev. Raziskave po Evropi so dokazale – in tudi pri nas pravijo – da polovica učencev ostane po osnovni šoli funkcionalno nepismena. Pri nas smo s poizvedbami ugotovili isto: 25% anketiranih Slovencev recimo ne zna prebrati na listku, ki je priložen aspirinu, kdaj in kdo ne sme jemati aspirina. Ali pa da ne zna prebrati voznega reda, kaj šele napisati prošnjo za zaposlitev.

To se pravi, medtem ko je bilo učenje jezika predvsem učenje jezikovnega sistema, slovnica z veliko podrobnosti in zelo malo praktičnega opismenjevanja, bo sedaj seveda veliko večja teža na praktičnem opis-

POGOVOR Z DR. MATJAŽEM KMECLOM

V Sloveniji pripravljajo popolno prenovu šolstva in pouka slovenščine

Dve strokovni komisiji pripravljata po nalogu slovenske vlade prenovu pouka slovenščine in slovenske literature ter reformo celotnega šolskega sistema v Sloveniji. Prizadeti so praktično vsi šolski tipi od vrta do univerze. Dr. Matjaž Kmecl je vodja celotnega projekta Prenova slovenskega pouka, član curricularne komisije (komisija za učni načrt) za pouk slovenščine in član nacionalne curricularne komisije, ki prenavlja učne načrte in splošno organiziranost šolstva.

Z DR. KMECLOM SE JE POGOVARJAL ANDREJ LEBEN.

menjevanju. Najprej že na poslušanju, da znam poslušati, da znam sporočati, govoriti, da potem znam tudi prebrati, če nekaj napišem. Gre za, rekel bi, same praktične stvari.

Je slovnica s tem takorekoč odslužila?

Ne, to seveda ne pomeni, da je slovnica popolnoma iz programa, nasprotno, ustvarjalno učenje mora obvladati tudi osnovne sisteme. Tako v matematiki kot v jeziku.

Prenova pouka slovenskega jezika se tiče seveda tudi pouka literature. Kaj se bo na tem področju spremenilo?

Pri pouku literature poskušamo unesti v učne načrte poseben moment, in sicer recepcijsko simpatijo. To se pravi, da niso uvrščena v učni program samo besedila, ki jih stroka ima za kanon, temveč da dajemo vsaj v delu tega učnega programa na izbiro tudi besedila, ki so temeljnem nagnjenjem, razvojni in duševni stopnji učenca

bližja: npr. kakšna lažja literatura, celo strip na neki stopnji ali pa fantastična pripovedna proza. Take stvari »ležijo« mladostniku. S tem pa pride do neke vrste kombinacije. Na eni strani kanonska besedila, da dobijo učenci temeljno znanje o tem, kako je potekal razvoj literature pri nas in drugod, čeprav prvenstveno pri nas. Sledimo pravilu, da je treba bližje poznati podrobnejše, da pa je treba imeti pregled tudi nad tem, kar je svet v vseh tisočletjih ali vsaj stoletjih ustvaril.

Ali ste pri izdelavi novih učnih načrtov, posebno glede pouka literature, upoštevali tudi možne evropske vzorce?

Curricularna prenova predvideva, da mora za vsako področje biti preverjenih vsaj šest do se-

dem različnih učnih načrtov po Evropi. Ti učni načrti se v konceptu zelo razlikujejo, pa tudi po zahtevnosti. Zlasti pa je v evropskem in srednjeevropskem prostoru trend, da pripisujejo več tehtnosti mladinski literaturi, ki je mlademu človeku recepcijsko blizu. Seveda naj bo tudi literarno dovolj kvalitetna.

Ste v delo vaše komisije vključevali tudi tuje strokovnjake?

Posredno. V Ljubljani smo imeli 20 do 25 strokovnjakov iz različnih jezikovnih okolij, od norveških in švedskih do nemških, angleških, celo novozelandskih. Medtem pa se je izkazalo, da se tisto, kar strokovnjak pobere iz literature in svojega znanja, po-

morali iti v neko krčenje dosejanega programa. Rekel bi, da smo tej slovenocentrični »mašini« sledili iz strokovnih razlogov, ne pa iz političnih.

Bolj zapletena kot prenova šolskega programa za literaturo je bila najbrž stvar z novim konceptom za pouk slovenskega jezika. Ali je tukaj prišlo do nesoglasij?

Mislím, da za slovenščino ni bilo posebnega strokovnega ugovarjanja. Bili so ves čas ugovori zoper ta način jezikovnega izobraževanja, kakršen je v starih učnih načrtih. Skorajda vsi slovenski učitelji so šli sko-

Dr. Matjaž Kmecl (desno) in Andrej Leben med pogovorom

Foto: SV

kriva s 95 odstotki tistega, kar je bilo slišano. Ampak tistih pet procentov je lahko zelo dragocenih.

So novim učnim načrtom, posebej kar zadeva pouk literature, mogoče nasprotovale stranke, ki zahtevajo tudi v šolskem pouku poseben poudarek »slovenstva«?

Ne, ne, mi smo celo okrepili slovenščino glede na dosežanje razmerje t. i. vsebin. Med svetovnimi literaturami in slovensko literaturo smo okrepili položaj slovenske literature. Prvi postopek, v katerega smo šli, je bil ta, da smo skozi tri leta s skupino profesorjev preverjali uresničljivost dosedanjega učnega načrta. Potem smo ugotovili, kakšen obseg je uresničljiv in smo seveda

zi šolo, ki jo posebej Jože Toporišič, ki ga zelo visoko cenim kot izjemnega sistematičnega slovnicearja na ravni znanstvene slovnice. Ni pa mogoče te znanstvene slovnice prenašati v šolo, kar pa se je delalo. Tisti hip, ko se prenaša v šolo, ta slovnica seveda funkcionalno odpove. Važno je pragmatično znanje, to se pravi, da sem zmožen komunikacije v vseh bistvenih položajih, v katerih se lahko najdem v življenju. Od tega, da pozdravim znanca, kako ga pozdravim, do tega, kako koga kaj vprašam, kako se mu zahvalim, kako napišem prošnjo, kako napišem tudi ljubzensko pismo, vse tisto, kar v resnici nekdo potrebuje in kolikor potrebuje.

Profesorji, ki so šli skozi Toporišičevo šolo, imajo seveda v glavnem drugačne predstave. Kar se Janezek nauči, Janez

tudi zna. In zdaj je treba z dodatnim izpopolnjevanjem in izobraževanjem doseči, da se bo počasi ta tanker zaobrnil v drugo smer.

Novi učni načrt za pouk slovenščine zadeva tudi pouk v šolah narodnostnih manjšin v Sloveniji. Kakšne bodo posledice zanje?

Pri nas sta dva sistema. Oba pa izhajata iz določila ustave, da imata obe avtohtoni manjšini na Slovenskem, kot ju ustava imenuje, to se pravi madžarska in italijanska, popolne pravice do svojega šolstva. Izvedba tega določila je na italijanskem robu drugačna kot na madžarskem robu. V Prekmurju gre za načelo t. i. dvojezičnega pouka. Se pravi: v istem razredu se učijo učenci v obeh jezikih hkrati. Učitelj mora obvladati oba jezika. Na italijansko-slovenski meji gre pa za ločeno

»V neposredno šolsko stanje na Koroškem se ne moremo vtikati. Mi lahko samo sodelujemo pri oblikovanju kulture slovenščine kot učnega jezika na Koroškem.«

šolstvo. To so šole s čistim italijanskim učnim jezikom, pri čemer ima slovenščina položaj t. i. drugega jezika.

Na eni strani se pojavljajo težnje, da bi poenotili oba sistema, tako da bi imeli tudi na vzhodnem prekmurskem delu šole s čistim madžarskim jezikom. Zlasti madžarska manjšina zelo hiti v to smer. Po zakonu obstaja omejitev števila ur na teden. Ker imata po ustavi oba jezika enako težo, bi morala imeti oba jezika tudi enako število ur. Banalen problem matematične vrste, saj zmanjka časa za ves drug urnik.

Okrog tega se pleče politična diskusija, ki je potem njiva, na kateri zelo lepo cvete nacionalizem z ene in druge strani. To dobro poznate na Koroškem.

Apropos Koroška. O kakovosti pouka slovenščine na Koroškem je s strani prizadetih staršev slišati marsikatero pikro besedo. Kaj bi vi predlagali za izboljšanje pouka slovenščine pri nas na Koroškem?

Jaz bi predlagal samo to, da imamo čim več različnih osebnih stikov. Ali da so to nekakšni poletni bilateralni sestanki, simpoziji ali karkoli. V neposredno šolsko stanje na Koroškem se ne moremo vtikati. Mi lahko samo sodelujemo pri oblikovanju kulture slovenščine kot učnega jezika na Koroškem in seveda s seznanjanjem učiteljev na Koroškem s tem, kar mi počnemo tukaj in kako to počnemo. Nedavno sem bil na slovenski gimnaziji v Celovcu in sem o teh stvareh poročal. Moram pa žal ugotoviti, da nova slovenska država tudi na tem področju silno odpoveduje. Ni pripravljena širokosrčno razmišljati in dati nekaj denarja tudi za take reči.

Množica udeležencev pred spominsko ploščo umrlim izseljencem v Frauenaurachu

Foto: SV

ZGORAJ: Zagnani Dieter Wutzke je vodil priprave za odkritje plošče

DESNO: Nekdanji pregnanec Franci Wutti

IZSELJENCI ODKRILI SPOMINSKO PLOŠČO V FRAUENAUACHU

Pomnik trpljenju in umiranju v daljnji Nemčiji

Kljub bridkim spominom in marsikateri solzi je bilo sobotno odkritje spominske plošče v Frauenaurachu, kraju nekdanjega izseljenskega taborišča koroških Slovencev v deželi Frankov nedaleč od Nürnberga, pomembno in slavnostno dejanje Zveze slovenskih izseljencev. Pomembno, ker je odslej tudi v daljnji Nemčiji pomnik trpljenja in umiranja naših ljudi v času nacistične strahovlade, in slavnostno, ker se je njegovega odkritja udeležilo preko petdeset nekdanjih izseljencev, protifašistov in njihovih svorcev. Resda je nastal šele 52 let po koncu trpljenja po taboriščih, a z ozirom na to, da smo spomenik pregnanstva na Koroškem odkrili šele lansko leto, je to nedvomno zelo pohvalno dejanje, ki priča o živi in zavzeti dejavnosti naše izseljenske organizacije.

Grobovi umrlih koroških Slovencev, nasilno pregnanih s svoje zemlje v aprilu leta 1942, so raztreseni po domala vseh grobiščih krajev taborišč. Le malo jih je urejenih, mnogo jih je prerasla ruša, bili so prekopani in zbledeli so v pozabi časa. V Frauenaurachu pa je nanoslo, da se je vsaj za silo ohranilo vseh sedem. Ležijo zapovrstvo ob pokopališkem zidu, torej na nekako ugodni pokopališki legi. To je torej največje še ohranjeno grobišče naših pregnancev.

Ko je pred dvema letoma Zveza slovenskih izseljencev ob 50. obletnici vrnitve iz pregnanstva z dvema avtobusoma udeležencev obiskala kraje nekdanjih taborišč in grobove umrlih, se je obnovila že dolgoletna ideja postaviti spominsko obeležje v Nemčiji pokopanim in vsem tistim, za katerimi so izginili sledovi grobov in spomina. Glede na največje število ohranjenih grobov pa je bil najbolj primeren kraj prav Frauenaurach.

Srečno naključje pa je Zvezi slovenskih izseljencev v pomoč ponudilo družino Wutzke, katero je podobna usoda kot slovenske izseljence doletela po vojni, ko je bila kot folksdojčerska družina izgnana iz Besarabije. Takrat so jo namestili prav v iste barake, v katerih so poprej bivali naši izseljenci. Vnuk Dieter se na srečo zelo

zanima za preteklost svoje družine in je tako po tej liniji naltel tudi na prejšnje »prebivalce« barak, slovenske pregnance. Ko pa je prav tako od domačina Weissa dobil še obširno slikovno dokumentacijo o taborišču in podatke o naših izseljencih, se je povezal z Zvezo slovenskih izseljencev v Celovcu in proces je stekel. Uredil je

dejansko vse potrebne formalnosti na mestni občini Erlangen, pod katero spada Frauenaurach, pridobil dovoljenje za postavitev spominske plošče, poskrbel za načrt, se dogovoril s kamnosekom za izdelavo plošče in obnovitev nagrobnikov. Za dokončni dogovor o programu in o vseh podrobnostih pa sta ga pred časom obis-

kala še odposlanca Zveze slovenskih izseljencev Franček Černut in Hanzij Ogris. Pri vseh organizacijskih poslih sta bila Dietru v veliko pomoč oče in mati, pri ureditvi grobišč in obnovi izbledelih napisov pa so mu pomagali številni prijatelji. Krog naših prijateljev v Frauenaurachu je Dieter uspel razširiti tudi v katoliški in evangeličanski verski skupnosti ter v obeh zbudil dobrotljivo naklonjenost.

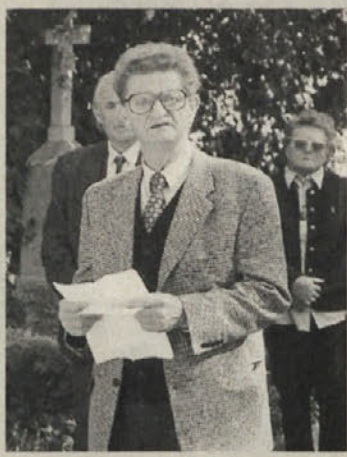
Odkritje spominske plošče pa je prodrlo tudi med Slovence, ki živijo in delajo v bližnji okolici. Zanj so zvedeli tako v nürnberškem Slovenskem kulturnem društvu »Simon Jenko« kot tudi v društvu »Miško Kranjec« v Erlangu, in ker imata obe društvi skupen moški zbor, je le-ta v zadnjem trenutku pripravil tudi nekaj pesmi za otvoritveno slovesnost.

Preko slovenske fare, ki ima sedež v Ingolstadtu, se je angažirala tudi slovenska predstavica v katoliškem farnem svetu v Frauenaurachu Manica Šerbinek, sicer učiteljica dopolnilnega slovenskega pouka.

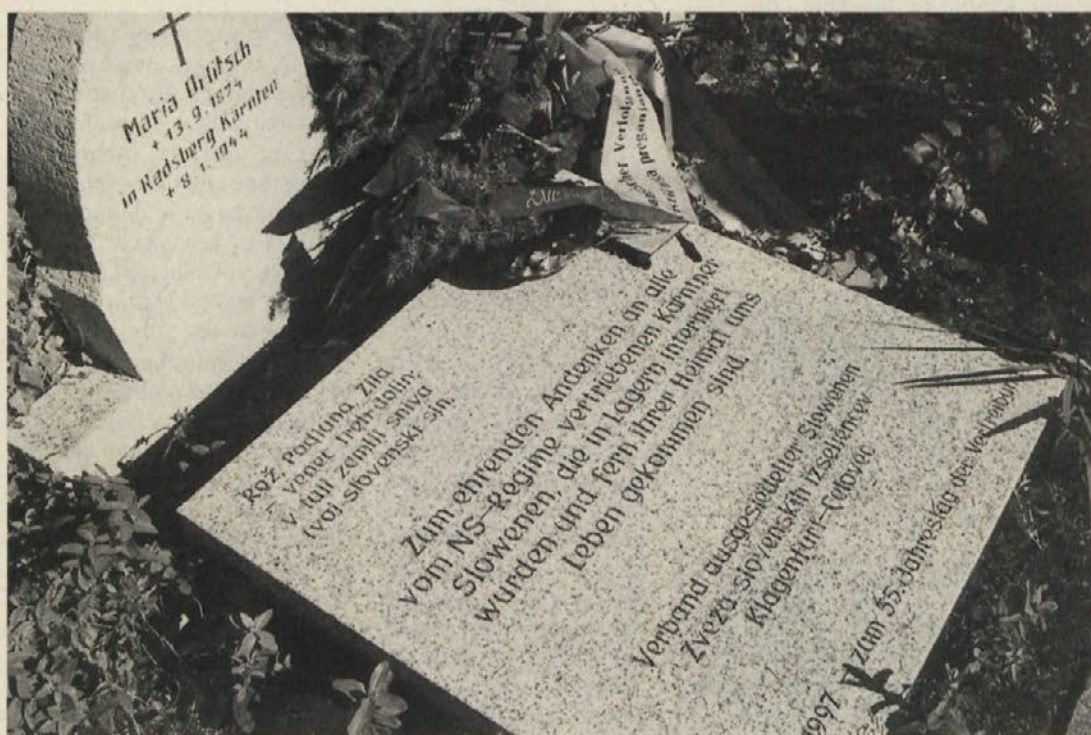
V soboto rano zjutraj smo se torej odpravili na kar dolgo pot. Do tretje ure popoldne smo morali biti pri naših grobovih. Sienčnikov avtobus z našim stalnim voznikom Hanzijem in v odlični organizaciji Milke Kokotove je udeležence pobral po postajališčih, nato pa jo je skoraj brez odmora ubral do Nemčije. Po postanku in krajšem predahu smo bili pravočasno v Frauenaurachu. Tam so nas že čakali sorodniki v Frauenaurachu umrle Alojzije Grafenauer iz Ljubljane z izseljencem Francijem Wuttijem z Brda na Zilji in pa nekdanji izseljenec Vladimir Prušnik z ženo. Naši organizatorji so se kar nekako oddahnili, ko so se pojavili tudi pevci obeh tamkajšnjih slovenskih kulturnih društev, ki so vsaj zapolnili vrzel zaradi delovne nezgode Franca Jožefa izpadle Smrtnikove fante.

PRIŠLI SMO sem, da obnovimo, kar je načel zob časa, to, kar navadno potomci preživeli pred petdesetimi leti sami uredijo. Zdi se nam potrebno, da to obnovimo. Največ sledi o našem izgonu sem v Nemčijo je zabrisal čas, dolgo obdobje pospešuje, da poraste trava tudi čez bridke spomine. A hočemo skrbeti, da ne gre vse v pozabo. Zavedamo se, da ne smemo gledati samo nazaj. Potreben je tudi, in to predvsem, pogled naprej. Kakor ležijo naše žrtve tukaj složno drug poleg drugega, naj bi jih skušali tudi mi preživeli posne-

Predsednik ZSI Jože Partl

mati. Tudi ti so imeli mogoče različne poglede na življenje. A eno jim je bilo skupno: da bi preživeli in se vrnili domov. Sanjali so vsak po svoje o svobodi svojega naroda, svoje domovine Koroške. Taka je bila v različnosti enotnost. Tudi sedaj imamo več pogledov na naš razvoj. To naj nam ne bo v breme. Obrnimo to v našo korist. Vsak naj si iz svojega zornega kota prizadeva za našo enakopravnost. Tako bi izpolnili želje naših tu v Nemčiji pokopanih sotrpinov. V tem smislu naj bo odkrita ta spominska plošča.

Napis na spominski plošči umrlim pregnancem

Foto: SV

Slovesnost na res lepo urejenem pokopališču ob evangeličanski cerkvi je po položitvi cvetja na grobove začel predsednik Zveze slovenskih izseljencev Jože Partl. V obeh jezikih se je zahvalil domačim ljudem, predvsem Wutzkejevim, za tako izdatno pomoč in izrazil prepričanje, da slovenski grobovi na tem pokopališču in zdaj odkrita spominska plošča ne morejo razdvajati, temveč kvečjemu združevati. (Več iz govora v okviru!)

Po odkritju plošče z geslom: *Rož, Podjuna, Zila, venec treh dolin, ...* in položitvi venca, ki sta jo za izseljence opravila Franček Černut in Hanzi Ogris, za Zvezo koroških partizanov pa je spominski venček z nageljni položil predsednik Peter Kuhar, je v imenu Zveze slovenskih organizacij spregovorila njena podpredsednica Sonja Wakounig. Pozvala je na skupno spominjanje in budnost, da se strahote kakršnegakoli nečloveškega režima ne bi nikoli več ponovile, zvezi izseljencev pa je čestitala za njeno prizadevnost pri negovanju protifašistične tradicije.

Oglasila se je tudi članica župnijskega sveta Sant Xystues Manica Škerbinek in rojake iz Koroške pozdravila v imenu tamkaj živčih slovenskih katoličanov.

Nekdanji izseljenec Franci Wutti z Brda na Zilji pa se je spominu na trpljenje in umrle oddolžil s svojo vsebinsko zelo globoko pesmijo.

Ob zaključku je spominsko ploščo umrlim blagoslovil globaški dekan Peter Sticker, tudi sam s svojo družino nekdanji pregnanec.

Sledila je maša v nekoliko oddaljeni katoliški cerkvi, ki jo je daroval dekan Sticker, berili iz evangelija sta brala Jože Partl in Hanzi Ogris, udeleženci pa so jo obogatili z ljudskim petjem nabožnih pesmi.

Kakor človeku po opravljeni dolžnosti odleže, tako je bilo veselo in prijetno ob bogati skupni večerji z našimi nemškimi in slovenskimi prijatelji. Slednji so »dvignili« marsikatero, a žal smo se morali zaradi utrujenosti kmalu posloviti.

Po prenočitvi in zajtrku v Nürnbergu smo se dokaj zgodaj odpravili na dolgo pot proti obmejnemu Pasauu in Linzu, kajti v programu smo imeli še ogled koncentracijskega taborišča v Mauthausnu. Popoldne po obisku izraelskega premiera Netanjahuja smo si ga res ogledali. Tako zavzetih poslušalcev in ogledovalcev, kot so to bili naši izseljenci, si je res samo želeli. Kako tudi ne, ko pa so tudi sami izkusili vsaj del vsega vidnega. Ne sicer v tako kruti obliki, vendar so bili tudi oni le številke.

Preostali del poti je tekel v dobrem razpoloženju in zadovoljstvu. Skupaj smo namreč naše umrle pregnance zapisali v trajen in časten spomin.

Jože Rovšek

Da v Šmihelu vaška skupnost močno živi, najbolje potrjuje vsakoletni vaški praznik. Pa ne samo, da Šmihelčani in krajani izpod svete Katarine radi pridejo v septembru na Davidov travnik, temveč tudi od drugod, na primer iz Globasnice in Šentprimoža so prišli gostje tja. In nikomur ni bilo treba obžalovati poti v Šmihel, kajti spored je tudi tokrat bil prijeten in zanimiv, smeja in petja, klepeta in srečanj je bilo zvrhano mero in nihče ni pasel dolgočasa.

Letos je društvo »Gorotan« kot prireditelj izbralo nekdanja kmečka opravila in življenje na vasi za osrednjo temo. Družina Dolinšek je s konjsko vprego prevažala otroke, gospa Šranc je kuhala milo oz. »žefo« po domače, David in

VAŠKI PRAZNIK V ŠMIHELU

Na Davidovem travniku je bil živžav

Gospa Šranc kuha žefo, Karel Gril pa jo hvali

Foto: SV

Kučej sta napenjala svoje mišice pri izdelavi bakel, Katarina Boročnik je staro in mlado uvajala v tajnosti cunjaste miške, ki je poskakovala kot živa, treba je bilo cepiti smolake ali smovnice. Kdor je še bil pri sapi, je s karjolo drva vozil in ravnal metrske šrefline ter »rufal« koruzo, nad vsem pa je s svojo avtoriteto bdel društveni predsednik Karel Gril in skrbel, da so tudi zeliščarji prišli na svoj račun.

Za dober ton in poskočne viže sta poskrbela mešani zbor »Gorotan« in trio »Korenika«, vaške kuharice pa so napekle toliko sladkih in dobrih okrepčil ter pripravile toliko kave in sokov, da nikomur ni bilo treba gladovati.

GOSTOVANJE IZ GMÜNDA/SOVODENJ

Mitterer, Bevk in »Abraham«

O režijskem prvencu Marjana Bevka v nemškem jezikovnem okolju, to je s postavitvijo Mittererjevega »Abrahama« z igralsko skupino v Sovodnjah/Gmündu na zgornjem Koroškem, smo že poročali. Bevkov režijski koncept je naletel na močan odziv, Mitterer sam je bil nad predstavo docela očaran.

Bevkov angažma v Sovodnjah/Gmündu je v bistvu sad lanskega kulturnega tedna v tem mestu, ko je »teatr brez ...« gostoval z »Z zdravami v božji hiši« v tamkajšnji grajski dvorani. Krajevna igralska skupina se je odločila, da bo Bevk režiral naslednjo pred-

stavo, in sicer zahtevnega Mittererjevega »Abrahama«. Tveganje se je splačalo.

Bevk je postavil na odrske deske odlično predstavo, ki je pred ozadjem zlaganega in nepredelanega odnosa do homoseksualnosti in aida vpeta med dvolično razposajenost pustnega torka, katarzo posta in žrtev velikega petka. O tem in o dejstvu, da Mitterer sodi med največje nemškopišočne pisatelje, ki tematiko črpajo prav iz svetega pisma, so se pretekli petek lahko prepričali številni gostje, ki so si v dvorani k & k centra v Šentjanžu prišli ogledat »Abrahama«.

Žalostne, vesele tam nad vodo ...

Vlado Kreslin, Prekmurec, znani slovenski kantavtor in član legendarne »Beltinške bande«, sicer pa na severni strani Alp bolj malo ali skorajda neznan (to je stvarni odsev trenutnega stanja skupnega kulturnega prostora in prodornosti osrednjeslovenskih ustvarjalcev v obroboslovenska področja), je preteklo soboto, 19. septembra, gostoval (ne »gostoval«, kar po prekmursko pomeni, da si na ojetu) pri Cingelcu na Trati. V dvorani so sedeli glasbeni sladokusci in Kreslin je svoje doprinesel, da je večer (oz. poldruga ura od njega) bil čudovit in težko pozaben.

Pel in pripovedoval je spoštljivo in poln občudovanja o vaških Romih, ali kakor on pravi o »ciganih«, s katerimi poje in gode, kadar pride domov, o modri kitari, ki so si jo prišli Romi h Kreslinovim izposojati, ker je pač bila »ta najboljša«, gučal (prekmursko za govoriti, pripovedovati) je o svojem očetu, o grčastih muzikantih beltinške bande, zapel je uspavanko, v kateri svoji hčerki govori o rimski cesti, o zvezdah in srečnih ljudeh. Skratka, pričaral je Kreslin ta večer med Korošce nekaj tiste prekmurske ravninske čarobnosti, ki jo nosi s seboj po svetu in z njo svojim rojakom ter sebi lajša hrepenenje po domu, po domači besedi, po pesmi domačega kraja.

Pomladno vzdušje v začetku jeseni: kapelški tamburaški ansambel Foto: SV

Uspel koncert tamburaške skupine

Minulo soboto je tamburaška skupina SPD »Zarja« vabila na samostojen koncert pod geslom »... z zvoki tamburic v jesen«. Sedem mladih deklet je pred tremi leti ponovno oživilo tamburaško skupino in se z vztrajnim delom in idealizmom pripravilo na svoj prvi samostojni koncert v domači občini.

Pod vodstvom Tatjane Sadolšek so Annemarie Kastrun, Martina Travnik, Katica Haderlap, Mihaela Travnik, Katja Šorli in Andrea Pasterk navdušile številno publiko, ki se je zbrala v farni cerkvi. 14 skladb, med njimi tudi tako znane kot je Offenbachova »Tiha noč« iz Hoffman-

novih pripovedk, Čajkovskijeva, »Arietta italiana« in ruska narodna »Kalinka«, so strnile v zanimiv spored, katerega glavni del pa so sestavljale skladbe, ki jih je prav za kapelške tamburaše priredil njihov vodja Mihran Azarjan, po rodu Armenec in sam pripadnik manjšine. Skozi spored je gledališko mojstrsko vodil Erhard Oschina. Na kratko je opisal nastanek skupine in sestav instrumentov ter poudaril pomen delovanja te skupine, ki nadaljuje dolgoletno, a večkrat pretrgano tradicijo kapelških tamburašev.

Čeprav je bilo geslo namenjeno prestopu poletja v jesen, lahko ob koncu rečemo, da so dekleta, ki so nam podarila ta lep večer, v polnem cvetju in vsi smo mnenja, da so s svojim koncertom v Železni Kapli doživele šele zgodnjo pomlad. B. J.

40 LET SLOVENSKE GIMNAZIJE

Zahvalna maša za bogato žetev

40-letnico svojega obstoja praznuje letos Slovenska gimnazija z nizom prireditev in srečanj. Pretekli petek je šolska skupnost vabila na zahvalno mašo, ki jo je v avli zavoda ob močni asistenci duhovnikov, ki so maturirali na šoli, daroval krški škof Egon Kapellari. Za uvod je pliberški

mestni župnik Ivan Olip naglasil, da gimnazija je in še oblikuje osebnosti dijakov, škof pa je poudaril, da je prav za to priložnost na mestu zahvala za pisanost talentov, ki jih je v 40 letih imela in doživela ta šola. V spomin na zahvalno mašo je škof dobil podarjeno svečo.

PRIREDITVE

ČETRTEK, 25. 9.

ŠENTJAKOB, na dvorišču župnišča – Regionalni center
19.30 Petje pod lipo

PETEK, 26. 9.

CELOVEC, Volkshaus, Südbahngürtel 24
18.00 Kuba 98 – Udeleženci festivala v Havani pripovedujejo; poročila, fotografije, diapozitivi, sangria
SORGENDORF/ŠTIH, PLIBERK, Sudhaus
19.30 »Opera za tri groše / Dreigroschenoper« (B. Brecht, K. Weill). Prireditelji: Kulturinitiative Bleiburg; KPD Šmihel; KPD »Drava«; MoPZ »Kralj Marjaž«; MePZ »Podjuna«; SKD Globasnica; SPD »Edinost«; SPZ; soiniator Franz Brandl
BOROVLJE, mestna cerkev Borovlje – SPD Borovlje
20.00 Koncert akademskega zbora »M. Glinka« iz S. Petersburga
VETRINJ, v Marhofu – Kulturherbst in Viktring
20.00 Mord und Musik, branje in koncert: Günter Brödl in Kurt Ostbahn & Klaustrorpop-Kombo; vstopnina 250 šil.

SOBOTA, 27. 9.

ŽELEZNA KAPLA – Društvo gorskih kmetov doline Bele
9.00 Coppla Kaša – praznik »Kooperacija brez meja«
LIBUČE, galerija Falke
18.00 Otvoritev del Žarka Vrezca
ROŽEK, Galerija Šikoronja
19.00 Otvoritev razstave »Gurgelnd domwärts«
Gudrun Kampl, Ulrich Plieschnig in Werner Neuwirth
BOROVLJE, pri Cingelcu na Trati – SPD Borovlje
19.30 Literarno branje: »Turrini liest Turrini«
CELOVEC, grad Welzenegg – Mohorjeva založba
20.00 Večer komorne glasbe. Nastopata: Orfej Simič, Moster – violina; Andrej Sidenko, Moskva – klavir
SELE, v farni dvorani – KPD Planina
20.00 Premiera igre: »Lepa čevljarka« (F. G. Lorca). Nastopa gledališka skupina KPD Planina Sele; režija: Franci Končan
ŠENTKANDOLF, pri Pušniku – SPD Gorjanci
20.00 Veselica Gorjancev.
Za ples bodo zaigrali Podjanski muzikantje
ŠMIHEL, v farni cerkvi – KKZ
20.00 Koncert akademskega pevsekga zbora »M. Glinka«

NEDELJA, 28. 9.

ŽELEZNA KAPLA, v farni cerkvi – Fara Železna Kapla
9.30 Farni praznik
BILČOVŠ, Želuče – župnijski svet
10.00 Farni praznik
ŠENTJANŽ, k & k – SPD »Šentjanž«
10.00 »Kdo je napravil Vidku srajčico«. Gledališka predstava šentjanške otroške skupine
BAJTIŠE, pri Lenčiji – SPD Herman Velik
14.30 Pevsko srečanje. Nastopajo: Vaščani pojo, kvartet Rož
TINJE, v domu – Katoliška prosveta Sodalitas
19.00 Literarni večer: Beseda in petje.
Sodelujejo: pesnik Josef Burg; spremljiva glasba Christa Mihm, na kitari igra Peter Karpf in Otto Polainer
LOČE, v farni cerkvi – KKZ
19.30 Koncert akademskega zbora »M. Glinka« iz S. Petersburga
SORGENDORF/ŠTIH, PLIBERK, Sudhaus
19.30 »Opera za tri groše / Dreigroschenoper« (B. Brecht, K. Weill)

TOREK, 30. 9.

ŠENTJAKOB, Višja šola v Šentpetru – Regionalni center
17.00 Delo z računalnikom. Vodi: mag. Pogelschek; traja do 21. ure

ČETRTEK, 2. 10.

ŠENTJAKOB, v Regionalnem centru
19.30 Angleščina, italijanščina, slovenščina – uvodno srečanje za vse stopnje jezikovnega tečaja

SOBOTA, 4. 10.

KOTMARA VAS, – SPD Gorjanci
00.00 Plesni tečaj – standardni plesi (osem večerov). Vodi: Gregor Kristof; stroški na osebo 700,-šil.; Prijave: Hanzl Dragaschnig, tel.: 04220/2017 (po 18. uri) ali Jank Črtomir, tel.: 04220/2598

BILČOVŠ, v avli ljudske šole – SPD Bilka
19.30 Premiera igre: »Figole, Fagole« (Leopold Suhodolčan). Nastopa: mladinska gledališka skupina SPD »Bilka«; režija: Bernarda Gašperšič

BOROVLJE, pri Cingelcu na Trati – SPD Borovlje
19.30 Gledališka predstava »Odstrel« (Wildwechsel)

NEDELJA, 5. 10.

BILČOVŠ, v avli ljudske šole – SPD Bilka
14.30 Ponovitev igre: »Figole, Fagole« (Leopold Suhodolčan). Nastopa: mladinska gledališka skupina SPD »Bilka«; režija: Bernarda Gašperšič

ŠENTPRIMOŽ, v kulturnem domu – SPD Danica
14.30 Ponovitev komedije »Sem pa tja« (Ödön von Horvat)

ŽITARA VAS, v Kumstu – SPD Trta
15.00 Culture live – »Hatski trio«. Soprireditelja: Grüne Bildungswerkstatt, Minderkeiten-manjšine

TOREK, 7. 10.

ŠENTJAKOB, v Regionalnem centru
00.00 Alkohol – korist ali zlo – predavanje in pogovor. Predavatelj: dr. Franc Wutti

Glasbeniki!

A band from home

Wolfgang Puschnig saxofon
All Gaggl vocal
Primus Sitter guitar
Emil Kristof drums
Karl Sayer bass

JAŽ KONCERT

3.10.1997 • 20.30 Gostina »Plamenig« Dvorče v Ziljski dolini
4.10.1997 • 20.30 Farna dvorana Šentjakob
5.10.1997 • 20.30 Farna dvorana Šmihel

SPD »ŠENTJANŽ«

vabi na premiero

»Kdo je napravil Vidku srajčico«

v soboto, 27.9. 1997, ob 17. uri
v k & k centru v Šentjanžu.
Igra šentjanška otroška skupina

Česka fešta z
Tschechisches Fest mit
Pražská KLAMOVKA

Sobota
Sestredaj 04. 10. 97 od 18h
k & k Šentjanž/St. Johann

Česka fešta in študentski koncerti

POSOJILNICA-BANK

Bilčovš-Hodiše-Škofiče
Zilja in Šentjakob v Rožu

razpisujejo delovno mesto **notranjega revizorja**

Interesenti naj se javijo
po telefonu 0 42 28/22 25
ali 0 425 3/314 ali 0 42 42/27 37 7

Zveza koroških partizanov in prijateljev protifašističnega odpora, krajevni odbor Železna Kapla in Slovenski prosvetni društvi »Zarja« v Železni Kapli in »Valentin Polanšek« na Obirskem sporočajo, da je bil tradicionalni pohod

»Po poteh Gašperja, Županca in Lenarta«

ki je bil predviden za nedeljo, 14. septembra, zaradi slabega vremena preložen **na nedeljo, 5. oktobra 1997**. Pričetek pohoda bo ob 8. uri pri Wölfelnu (Prušnik) nad Železno Kaplo. Med potjo bomo obiskali številne domačije, pohod pa zaključili pri Peršmanu v Podpeci.

Lipej Kolenik iz Čirkovč – rojstni dan; Justina Brumnik z Obirskega – 75. rojstni dan; Žnidarjeva Mili iz Sel – dvojni praznik; Lenči Uznik - Gašperjeva in Nani Ogris - Kopaonica iz Sel – rojstni dan; Sigi Pitschek iz Semislavč – rojstni dan; Matevž Nachbar iz Čirkovč – 50. rojstni dan; Miha Logar iz Prible vasi – rojstni dan

RADIO KOROŠKA
SLOVENSKE ODDAJE

ČETRTEK, 25. 9.
18.10 Rož – Podjuna – Zilja
PETEK, 26. 9.
18.10 Kulturna obzorja
SOBOTA, 27. 9.
18.10 Od pesmi do pesmi – od srca do srca
NEDELJA, 28. 9.
6.08 Dobro jutro, Koroška / Guten Morgen, Kärnten! (mag. Marija Perne)
18.00 Glasbena oddaja
PONEDELJEK, 29. 9.
18.10 Kratek stik
TOREK, 30. 9.
18.10 Otroška oddaja
SREDA, 31. 9.
18.10 Glasbena mavrica
21.04 Večerna glasbena oddaja

PRAZNUJEJO

dan; Terezija Blažs iz Pudaba – rojstni dan; Terezija Picej z Žamanj – rojstni dan; Hanzej Kežar s Horc – rojstni dan; Alojzija Roschman iz Senčnega kraja pri Pliberku – 89. rojstni dan; Angela Sedelšek iz Dolinčič – rojstni dan; Raimund Greiner iz Podroja – rojstni dan; Marija Vezočnik

DOBER DAN, KOROŠKA

NEDELJA, 28. 9.
13.30 ORF 2
PONEDELJEK, 29. 9.
1.20 ORF 2 (Ponovitev)
15.55 TV SLO1 (Ponovitev)

I Vsaj nekoliko poravnana škoda: v Borovljah odprli privatno dvojezično otroško skupino
I »Kooperacija brez meja«: edinstvena predstavitev kmečkih iniciativ iz doline Bele, Solčave in jezerskega
I Pavličovo sedlo: po več kot tridesetletnih zapletih zelena luč za odprtje?
I Četrto stoletje po »ortstafelsturm«: zakonske obljube ponekod še vedno delajo dolg
I »Daleč je moj rojstni kraj«: Vlado Kreslin – prekmurski trubadur
I Bučke: primerne tudi za sladko pecivo

Politično upravna akademija (PUAK) vabi na seminar

»Splošni občinski red (SOR-AGO)«

SEMINAR VODI:
dr. Franz Sturm, ustavna služba pri Koroški deželni vladi

- v soboto, 4. 10. 1997 (1. termin), od 9. ure do 12. ure in od 13.30 do 17.30, v domu Sodalitas v Tinjah (za interesente iz Podjune)
 - v soboto, 11. 10. 1997 (2. termin), od 9. ure do 12. ure in od 13.30 do 16.30, v k & k centru v Šentjanžu (za interesente iz Roža in Zilje)
- Seminarski prispevek: 350,- šil. (seminarske informacije in kosilo)
Prijave sprejema: PUAK, 10. Oktoberstr. 25/III, 9020 Celovec
Telefon 0463-54079/22,
Faks: 0463-54079/30

Strokovno pedagoško združenje obvešča vse učiteljice in učitelje na dvojezičnih šolah, da prireja univerza v Celovcu seminar

»Zweisprachiger Unterricht – Theorien und Modelle«

ki ga bo vodil
prof. Ferdinand Stefan.

Prijave na univerzi v četrtek, 9. oktobra 1997, od 13. do 15. ure, SRI 232, 1. nadstropje v glavnem poslopiju univerze.

Sobe za študentke

Naslov: Kloster St. Leopold, Leystrasse 25–27, 1205 Dunaj
Obrnite se na s. Anico
Tel. 01/332 75 11/71,
Faks: 01/ 332 75 11/73

SLOVENSKI VESTNIK

Usmerjenost lista
seštevek mnenj izdajatelja in urednikov s posebnim poudarkom na narodnopolitičnem interesu.

tel. 0463/514300-0 • faks -71

DEŽURNI TE ŠTEVILKE Sonja Wakounig
ODGOVORNI UREDNIKI
Jože Rovšek (-30) ... kultura, slovensko zamejstvo
Mirko Štukeč (-32) šport, oglasi
Sonja Wakounig (-34) ... politika, manjšinska družba
Poslovodstvo Mirko Messner (-50)
Tajništvo Urška Brumnik (-14)
Naročniška služba Milka Kokot (-40)
Prireditve Andrea Metschina (-22)

IZDAJATELJI IN ZALOŽNIK
Zveza slovenskih organizacij na Koroškem
TISK
Založniška in tiskarska družba z o. j. DRAVA
tel. 0463/50566
VSI
Tarviser Straže 16, A-9020 Klagenfurt/Celovec

Del čudovito lepega mestnega trga v Krakovu

Slavolok vzajemnosti dveh bratskih narodnosti v Kijevu

27. avgusta se je znani mešani zbor »Jakob Petelin Gallus« odpravil s svojim izkušenim zborovodjem mag. Jožetom Ropitzem na čelu na 1.788 km dolgo potovanje proti Kijevu, metropoli Ukrajine. Organizator in podkovan vodja potovanja je bil tajnik pevskega zbora dr. Miha Vrbinc. Povezava je potekala preko avstrijske ambasade v Kijevu, kjer deluje naš rožanski rojak, brigadir Palmisano, kot vojaški ataše.

V ruščini je povezoval mag. Štefan Schellander, s kolegom Tončem Mallejem sta skrbela za brezhibno komunikacijo

KONCERTNA ODISEJA

»Gallus« po slovanskem svetu

med ukrajinskimi domačini in člani zbora.

Prva etapa zbora je bilo lično poljsko mesto Krakow ob zgornji Visli. Znamenje mesta je slikoviti grič Wavel z gotskim gradom iz 14. stoletja in romansko-gotsko katedralo, kjer so bili kronani in kjer za večno počivajo poljski kralji. Žal je zbor tod le prenočeval in si ni mogel ogledati mesta bolj temeljito.

Na poti iz Krakowa do poljsko-ukrajinske meje leži partnersko mesto Celovca Rzeszow. Krenili smo k mestni hiši in priredili navzočim predstavnikom mestnega sveta venček koroških narodnih v obeh jezikih. Župan nas je pristrčno pozdravil ter nam podaril spominčke; očitno je bilo to za obe strani prijetno presenečenje!

Ob meji pa nas je čakalo manj veselo presenečenje: neskončno dolga vrsta tovornjakov in prastarih osebnih avtomobilov se je prav počasi pomikala proti meji. Po šesturnem čakanju smo le prišli do meje. Tu nas je čakal mučen proces pregledovanja in preverjanja potnih listov v obsežnem registru.

Pozno ponoči smo prispeli v Lvov, tam prenočili, naslednjega dne proti večeru pa končno prispeli do avstrijske ambasade v Kijevu. Prijazno sta nas sprejela sam veleposlanik in naš rojak, ataše Palmisano. Naslednjega dne smo si ogledali cerkev, zgrajeno po vzorcu istanbulske hagi Sofie, s pozlačenimi strehami stolpov in starodavnimi, večkrat obnovljenimi in predelanimi freskami in mozaiki.

Popoldan smo se peljali na ogled »Peščerske lavre«, to je

edinstveni, v 11. stoletju ustanovljen votlinski samostan in atrakcija mesta. Skrivnost teh votlin je, da trupla preminulih menihov ne strohniijo, temveč ostanejo mumificirana, verjetno zaradi določene koncentracije vlage votlinskega zraka. Verno prebivalstvo jih ima zato za svetnike, jih obiskuje in si pričakuje od njih pomoči.

Zvečer pa je imel zbor prvi koncert v cerkvi sv. Aleksandra. Na fasadi cerkve je hkrati spomenik vojnim in drugim žrtvam prebivalstva Kijeva. Ob zaključku koncerta se je odzval Gallusu kijevski komorni zbor, ki je z odličnim prispevkom potrdil svojo profesionalnost!

Žal je ves čas rosilo iz sivega neba, ko pa se je razjasnilo, smo se vzpeli na nek vrh nad Kijevom, kjer se nam je nudil krasen razgled na mogočni Dnjep, ki teče skozi mesto. Tam stoji tudi impozanten lok v obliki mavrice ki simbolizira sožitje dveh narodnosti (ukrajinske in ruske), pod njim pa koraka skupina krvnih bratov v boljšo bodočnost. Popoldne pa se je Gallus odpeljal v 90 km oddaljeni kraj Belaja cerkov, kjer so navdušeno sprejeli naš koncert. Tvoril je enega od viš-

kov koncertne turneje po slovanski zemlji. Cerkev pa je služila tudi kot galerija domačim umetnikov in marsikatero njihovo delo bo odslej krasilo koroške domove!

1. septembra, ob dnevu naše ga odhoda iz Kijeva, je tamkajšnja akademija priredila vsakoletni »Dan znanja«. To je slavje ob začetku šolskega leta, ki združuje starše, vzgojitelje in mladi rod. V slavnost pa je bil vključen tudi naš zbor s svojim uspešnim poslovnim nastopom v komorni dvorani akademije. Po vsaki točki so prihajali otroci na oder in poklanjali zboru cvetlice.

Po koncertu pa smo odrinili proti Lvivu (ukrajinsko ime za Lvov), kjer smo prespali, si drugega dne ogledali mesto, zvečer pa je bil koncert v komorno-glasbeni dvorani, nekdanji cerkvi. Številno občinstvo je burno aplavdiralo zboru, še posebno všeč so mu bile naše koroške narodne. Do pravega pobratenja je prišlo proti kraju koncerta, ko se je domači komorni zbor vključil v koncert in je skupno zadonela lepa ukrajinsko-slovenska pesem.

V tem vzdušju smo vsaj ponovno »hladno prho« jutranjega, tokrat »samo« triumnega čakanja ob ukrajinsko-poljski meji laže prenesli! Ukrajina, kdaj se misliš rešiti preživete nomenklature?

Milan Kupper

Dragi bralci, dragi prijatelji!

Letošnji 12. izlet Slovenskega vestnika nas bo popeljal v Novigrad v Istro, kjer smo za vas rezervirali luksuzni hotel »Maestral«.

■ **V petek, 10. oktobra**, vas bodo udobni Sienčnikovi avtobusi »pobirali« po širni Koroški. – V Novigrad bomo prispeli do kosila, ki bo v hotelu ob 13. uri. Potem se bomo odpočili in se ob pol petih z avtobusi odpeljali na Goli vrh, kjer bomo po(s)kusili tri vrste vina. – Večerja bo v hotelu, po njej pa nam bo že prvi večer za ples zaigral »Duo Peugeot« (Hanzi in Heinci).

■ **V soboto, 11. oktobra**, se bomo po zajtrku – primeru slabega vremena je za soboto predvidena rezervna varianta, in sicer izlet z avtobusi v Pulj

(Pula) s kosilom v Žminju – odpeljali do luke, se vkrcali na ladjo posebej za nas (isto kot lani) in se podali na plovbo proti Poreču oz. Rovinju. Na ladji bomo imeli kosilo – ribe ali meso na žaru.

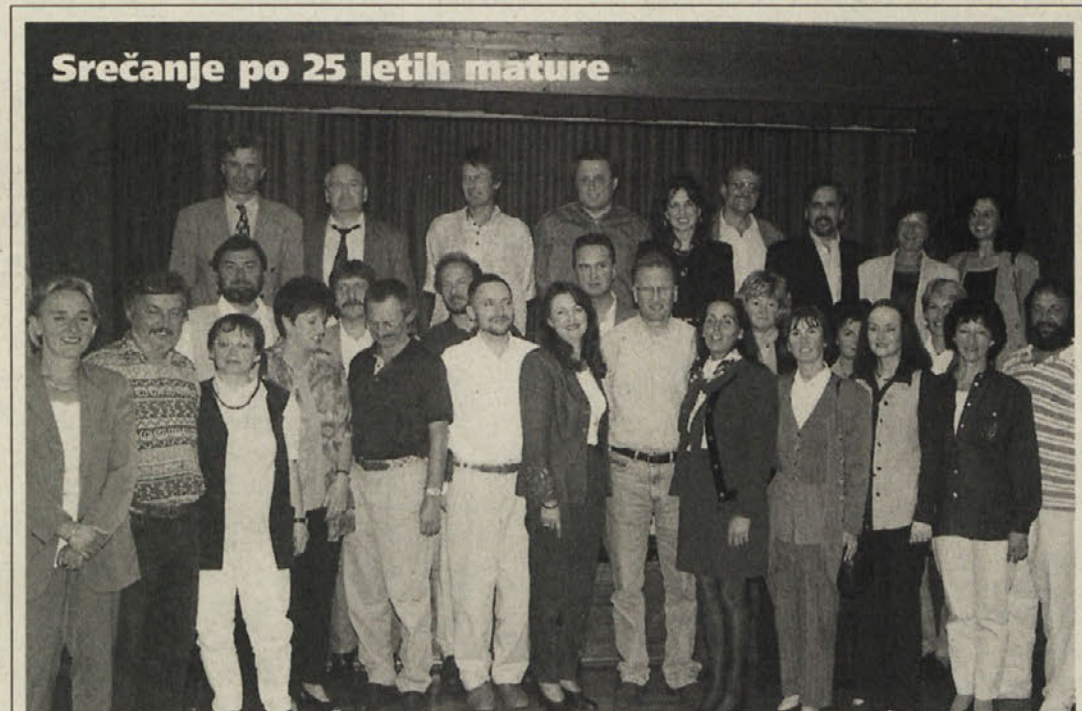
– Zvečer bo večerja spet v hotelu, sledila pa ji bo zabava s plesom.

■ **V nedeljo, 12. oktobra**, bomo po kosilu krenili proti domu. Vmes se bomo seveda ustavili, se okrepčali in si rekli »srečno«.

Cena 1.400,- šil.
dodatek za enoposteljno sobo 300,- šil.

Prijavite se čimprej:

Uprava Slovenskega vestnika,
Milka Kokot 0463/514300-40 ali
Urška Brumnik 0463/514300-14
9020 Klagenfurt/Celovec
Tarviser StraÙe 16

Preteklo soboto so se srečali maturantke in maturantje 8. a in b razreda Slovenske gimnazije, letnik 1972, pri Miklavžu v

Bilčovsu. V prijetnem vzdušju in ob dobri kapljici so udeleženci in udeleženke s Koroške, Dunaja in Nemčije obujali lepe, pa

tudi bridke spomine na šolska in mladostna leta. Maturanti/maturantke pa so si obljubili svidenje čez pet let.

Vaš partner za transport + turizem
SIENČNIK
A-9141 DOBRLA VAS
Telefon (04236) 2010-0
Telefax (04236) 2010-11

SAK: Malleg, S. Sadjak, Zankl, A. Sadjak, Roy, Koreimann (84. Kesselbacher), Šmid, Kircher (74. M. Sadjak), Kuttinig, Vrabac (82. Hober), Kudler

Goli za SAK: Vrabac (45.), Kudler (56.) in M. Sadjak (90).

Trnja vas: 400, sodnik Kerschbaummaier

Z zaslužen zmagi, ki si jo je SAK s trdim delom moral priboriti proti Pöllauu preteklo nedeljo, se je SAK po sedmih krogih povzpел na odlično tretje mesto.

Gostje iz Štajerske so začeli presenetljivo agresivno in napadalno ter si priborili nekaj lepih priložnosti, ki jih je tokrat odlični vratar Malleg ubranil. Domača enajsterica, ki je bila pod hudim pritiskom – po štirih krogih je ostala brez zmage – se je šele proti koncu prvega polčasa ujela (zbrala?) in v 43. minuti je Dinko Vrabac po lepi podaji Kuttiniga z glavo in s kratke distance poslal žogo v mrežo. Ta pomemben gol pred pavzo je dal SAKovcem potrebno samozavest. Po pridigi trenerja Telliana v kabini (nekateri

NOGOMET: SAK – PÖLLAU

Vratar Malleg je blestel – 3:0 (1:0)

Obrambni igralec Pöllaua je ravno še zaustavil napadalnega Roya od SAK (v beli majici)

Foto: SV

Prvenstvena tekma:

Grieskirchen - SAK
bo prihodnjo soboto,
27. 9., ob 16. uri
v Grieskirchenu

igralci so igrali nekoncentrirano in malomarno) so domačini po pavzi forsirali igranje preko zunanjih kril in v 56. minuti je

končno Kudler po konterju povedel z 2:0 in predčasno odločil tekmo v prid SAK. Marjan Sadjak, ki je zamenjal Kircherja, je v 90. minuti, po zmedi v nasprotnikovi obrambi, poskrbel za tretji gol. Posledica bor-

bene igre z veliko prekrškov so bili številni rumeni kartoni na obeh straneh.

Izidi ostalih tekem:

Pliberk je doma slavil zmago proti Flavii Solvi z 2:0 (0:0), Rapid Lienz je tesno premagal zadnjega na lestvici Rohrbach z 1:0 (0:0). Austria/VSV pa je na tujem proti St. Florianu igrala neodločeno 0:0. WAC je v gosteh visoko podlegel Grieskirchnu z 1:5 (0:1). **M. Š.**

REGIONALNA LIGA

1. Voitsberg	7	5	1	1	11:4	16
2. Austria/VSV	6	3	3	0	13:4	12
3. SAK	7	3	3	1	12:6	12
4. Rapid Lienz	7	4	0	3	11:10	12
5. Leibnitz	7	3	2	2	9:9	11
6. St. Florian	7	2	4	1	8:4	10
7. Grieskirchen	7	3	1	3	14:11	10
8. Pliberk	7	2	4	1	9:9	10
9. Gratkorn	7	2	3	2	9:9	9
10. Flavia Solva	7	2	3	2	5:8	9
11. Zeltweg	6	2	2	2	6:6	8
12. WAC	7	1	1	5	9:14	4
13. Pöllau	7	1	1	5	7:16	4
14. Rohrbach	7	0	2	5	2:15	2

Vratar Udo Malleg

KOROŠKI RAZREDI

PODLIGA ZAHOD

Bilčovs – Landskron	0:3 (0:2)					
1. Bleiberg	8	6	2	0	23:6	20
2. Landskron	8	6	1	1	32:5	19
3. Vernberk	8	5	1	2	11:8	16
4. Šmohor	8	4	2	2	16:6	14
5. Baldramsdorf	8	4	0	4	8:14	12
6. Irschen	8	3	2	3	11:11	11
7. Bače	8	3	1	4	12:12	10
8. Bilčovs	8	3	1	4	9:10	10
9. Weißenstein	8	3	1	4	11:15	10
10. Radenthein	8	2	3	3	8:15	9
11. Oberdrauburg	8	3	0	5	9:18	9
12. ASV Lienz	8	2	2	4	5:12	8
13. Winklarn	8	1	3	4	7:13	6
14. Brnca	8	1	1	6	6:23	4

27./28.9.: Baldramsdorf – Bolčovs

1. RAZRED D

Eitweg – Globasnica	1:2 (0:0)					
Šmihel – Voybre	2:4 (0:2)					
St. Stefan – Železna Kapla	1:1					
Žitara vas – Labot	5:1					
1. Voybre	8	6	2	0	20:6	20
2. Globasnica	8	5	1	2	17:10	16
3. Klopjnj	8	4	4	0	14:7	16
4. Grebinj	8	4	3	1	15:9	15
5. Železna Kapla	8	4	2	2	19:9	14
6. Žitara vas	8	4	2	2	14:7	14
7. Šmihel	8	3	3	2	10:9	12
8. St. Stefan/L.	8	3	2	3	9:10	11
9. Eitweg	8	2	4	2	11:7	10
10. M. Rojach	8	2	4	2	11:11	10
11. St. Leonhard	8	2	1	5	8:14	7
12. Frantschach	8	1	1	6	5:27	4
13. Ruda	8	0	3	5	5:14	3
14. Labot	8	0	0	8	5:23	0

27./28.9.: Globasnica – Žitara vas, Železna Kapla – Eitweg, Frantschach – Šmihel

2. RAZRED C

Dholica – Šentjakob	2:1 (1:1)					
Sele – Kotmarja vas	0:0					
1. Poreče	8	6	2	0	19:2	20
2. Dholica	8	5	1	2	21:9	16
3. Treffen	8	4	2	2	20:13	14
4. Kotmarja vas	7	4	2	1	15:9	14
5. Donau	7	3	2	2	15:13	11
6. Rožek	7	3	2	2	10:11	11
7. Kriva Vrba	7	3	1	3	10:8	10
8. Šentjakob	7	3	0	4	10:15	9
9. Post	7	2	2	3	8:9	8
10. Ledince	7	2	2	3	9:11	8
11. Sele	7	2	2	3	8:15	8
12. HSV	7	0	1	6	4:14	1
13. Osoje	7	0	1	6	6:26	1

27./28.9.: HSV – Sele, Šentjakob – Donau

2. RAZRED D

SAK II – Oberglan	1:0					
1. KAC	7	7	0	0	21:3	21
2. Gurk	8	6	1	1	18:10	19
3. SAK II	7	5	1	1	23:10	16
4. Oberglan	8	4	1	3	16:8	13
5. St. Urban	7	4	0	3	10:11	12
6. Guttaring	7	3	1	3	8:14	10
7. Straßburg	8	2	2	4	15:17	8
8. Weitensfeld	7	2	2	3	7:10	8
9. Steuerberg	7	2	1	4	10:15	7
10. Ulrichsberg	5	1	2	2	8:9	5
11. Kappel	7	1	2	4	6:11	5
12. Eberstein	7	1	2	4	7:18	5
13. Kraig	7	0	1	6	6:19	1

27./28.9.: Kappel – SAK II

2. RAZRED E

Galicija – Žvabek	2:2 (1:2)					
Pliberk II – Rikarja vas	0:2 (0:0)					
Reichenfels – Eberndorf	2:0 (0:0)					
Djekše – Šentpeter/V.	6:0					
1. Tinje	8	7	1	0	36:5	22
2. Reichenfels	8	7	0	1	22:6	21
3. Rikarja vas	8	6	2	0	27:5	20
4. Sinča vas	8	5	3	0	27:8	18
5. Djekše	8	4	2	2	30:15	14
6. Galicija	8	3	4	1	12:13	13
7. Šmarjeta	8	3	2	3	10:13	11
8. Dobrla vas	8	2	4	2	8:14	10
9. Važenberk	8	2	2	4	8:17	8
10. Pliberk II	8	1	2	5	8:19	5
11. Šentpeter/V.	8	1	2	5	15:29	5
12. Žvabek	8	0	4	4	9:18	4
13. Preitenegg	8	0	1	7	4:21	1
14. Mauterdorf	8	0	1	7	6:39	1

27./28.9.: Rikarja vas – Važenberk, Žvabek – Šmarjeta, Šentpeter/V. – Galicija, Dobrla vas – Tinje, Preitenegg – Djekše, Mauterdorf – Pliberk I

PRETEKLI teden se je mudila v glavni mestu Evrope, v Bruslju, koroška delegacija, ki jo je vodil dr. Michael Ausserwinkler, v njej pa so bili med drugimi tudi Adam Unterrieder, K. H. Grasser, Dieter Jandl in olimpijski zmagovalec Franz Klammer. V Bruslju so predstavili pred odborom evropskih regij koroško kandidaturu na tromeji, skupno s Slovenijo in Italijo, za ZOI 2006 »Brez meja«

To je bila že tretja predstavitev pred evropskimi gremiji, navzoč pa je bil tudi predsednik IOC (Mednarodni olimpijski komite) Juan-Anton Samaranch, ki je pokazal veliko simpatije do tega prekomejnega projekta. Kot je znano, je IOC spreminil celo pravila in tako sploh šele omogočil kandidaturu za igre »Brez meja«.

Dejstvo, da dobi olimpijske igre »tisti kandidat, ki se je vsaj dvakrat zanje potegoval« (tromeja se je že potegovala za ZOI 2002), tako Samaranch,

KOMENTAR

Mirko Štukelj

je razumeti kot znak v prid Koroške kandidature. Kot je znano, se poleg Koroške potegujeta še Kitzbühel in Salzburg. Pretekli petek so namreč ti avstrijski kandidati predstavili svoje koncepte domačemu olimpijskemu komiteju (ÖOC).

Zimske olimpijske igre na tromeji vsekakor v polni meri odgovarjajo evropskemu duhu, procesu združevanja in

Simpatije evropskih gremijev za igre »Brez meja«

zbliževanja. Ali se bo ravnal ÖOC tudi po teh načelih in podprl ta prekomejni koncept?

Vsekakor bo izbor Koroške s strani ÖOC tudi odvisen od podpore in udeležbe prebivalstva na referendumu 5. oktobra. Koroško kandidaturu podpirajo doma vse politične grupacije, interesne skupnosti in tudi predstavniki političnih in športnih organizacij koroških Slovencev.

KOLESARJENJE

Wrolich kmalu profesionallec?

S potekom letošnje sezone je lahko koroško slovenski as »Paco« Wrolich kar zadovoljen, saj je dosegel dobro uvrstitev na Tour de l'Avenir in peto mesto na kolesarski tekmi v Šentpavlu v Labotski dolini, ki je štela za Schuh-Ski-Cup.

Zmagala je ekipa Tel Mineralwolle; v sprintu je bil prvi Rene Haselbach, drugi pa njegov kolega Harald Morscher. Favorit cupa, Korošec Berni Gugganig iz teama Bosch, pa je osvojil le 12. mesto. On vodi sedaj z 18 točkami prednosti pred Haselbacherjem.

Wrolich za SV: »V Labotski dolini je bila v ospredju taktika, ki jo je naša ekipa zelo uspešno izvedla. Imamo še možnosti za zmago. Odločitev bo padla 5. oktobra na zadnji tekmi na Dunaju«.

Wrolich je tudi potrdil, da se pogaja z nekaterimi profesio-

»Paco« Wrolich je poln optimizma

nalnimi klubi v Italiji, Franciji in Španiji. Svoje šanse ocenjuje s 50:50. Nekateri klubi so žal odklonili, vendar je »Paco« trdnega upanja, da bo do konca leta lahko podpisal za kak inozemski klub. Tak dosežek bi seveda pomenil za simpatičnega kolesarja velik uspeh v njegovi dosednji kolesarski karieri.

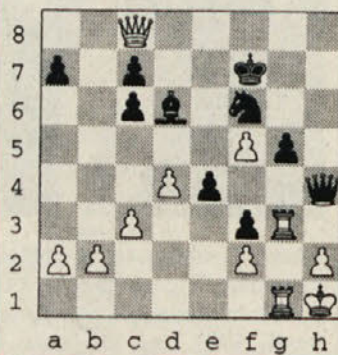
Jeseni pa ga še čaka velika in trda preizkušnja na svetovnem prvenstvu v San Sebastianu v Španiji. **M. Š.**

ŠAHOVSKI OREH ŠTEV. 90

Silvo Kovač

Stojanovski – Guzel / Yu 1958

Beli je močnejši kar za dve kvaliteti in za črnega ni priporočljivo jemanje bele trdnjave na polju g3, saj se potem črno damino krilo hitro poruši. Črni, ki je na potezi,

poišče rešitev v remi z zanimivim manevrom, pri katerem je glavni junak črni skakač ob pomoči lovca. Uživate v reševanju – trenju oreha!

Rešitev štev. 89

Po izračunu vseh možnosti se je velemejster Stein odločil za žrtev dame, saj le-ta vodi do mata. Poglejmo nemoč črnih figur pred belim viharjem! 1.Dh6: +! Lh6: 2.Th6: + Kg7 Po umiku črnega kralja sledi še žrtev skakača. 3.Th7+ Kf6: 4.Tf8: mat! Izredno lepa matna slika pri kateri sodelujejo vse bele figure!

ŠAH Prijateljsko srečanje v Portorožu

Pod pokroviteljstvom podjetja Casino Portorož so se konec tedna v Portorožu srečali šahisti pobratenih klubov ŠD Piran in Slovenske športne zveze (SŠZ) iz Celovca.

Ekipni hitropotezni turnir na sedmih deskah po ševeniškem sistemu so dobili šahisti ŠD Piran z 28:21. Najuspešnejša posamezna igralca sta bila Žni-

daršič in Treuršič (oba ŠD Piran) s po 6,5 točkami, Kovač (SŠZ Celovec) in Lukin (Piran) sta osvojila po 5 točk. Odlični rezultat je dosegel tudi Franci Rulitz s 4,5 točke. Za SŠZ so igrali še: Arnold Hattenberger, Alojz Gallob, Jozi Amrusch, Avgust Vukanič, Ivko Ferm in sekcijski vodja Ivan Lukan.

Zmagovalec posameznega hitropoteznega turnirja (13 igralcev) pa je bil Pirančan Veber (10,5 točk) pred Žnidaršičem (10), Treuršičem (9,5) in Kovačem (8).

I. L.